Ч. 153. Четвер 10 (23) липня 1903. Рік XIII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провинциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Папа Лев XIII.

Про послідні хвилі житя Папи Льва XIII. наспіли такі вісти: О годині 11 мін. 30 стан Папи мав всякі знамена конаня. Великий сповідник поспішив до ложа недужого, щоби уділити єму послідне розрішене. Коло ліжка стояли кардинали Орелія, Рамполя, Деля Вольпе і Вів. Також братаничі Папи були присутні. Всі зібрані клякнули підчас церемонії. Папа був ще притомний і досить рівкий. Звернув кілька слів до Орелії, котрому поручив опіку над Ватиканом. О. Біслеті попросив відтак Папу о благословеньство для членів папского двора, що зібрав ся був в сусідній сали. Папа уділив благословеньства і сказав „Sia questo ultimo vale" (то моє послідне поздоровленє). Опісля з великим напруженем подав руку кардиналам. Тоді достережено у Папи незначну полекшу. Подано єму побуджуючі средства, які єго дещо оживили.

Само конане Папи тревало коротко, єго житє згасало супокійно. Живчик став майже неспостережний, віддих короткий, поверховний. О год. 3 мін. 40 прибічний лікар Папи, Ляппоні, зі сльозами в очах повідомив, що кінчина зближає ся. Великий сповідник Ванутелї зближив ся до голови, клякнув і почав відмовляти молитви за умираючих. Також братаничі Папи уклякли. Папа був зовсім притомний, а єго лице лише було бліде, як труп. Всї присутні у взглядній спокою повторяли молитви дрожучим від зворушеня голосом. Вкінци Папа заснув спокійно, як дитина. Ляппоні зблизив ся тоді до Папи, довгий час слідив серце, вкінци торжественним голосом заявив, що смерть наступила о год. 4 мін. 4.

В тій хвили великий сповідник, кардинал Ванутелї розпочав молитви за померших, а присутні, в числї коло 60 осіб, повторяли їх зі сльозами в очах. Відтак major domus вїзвав присутних, аби видалили ся з Ватикану. При тілї остали тілько прибічний лікар др. Ляппоні, служачий Центра і два швайцарскі ґвардисти. Тіло полишено на ліжку аж до урядового ствердженя смерти. Лице накрили вельоном. Вступ до папских апартаментів строго заборонено.

Кардинал Орелія обняв по смерти Сьв. Отця, як камарленґо сьв. римскої Церкви, ватиканьску палату і адміністрацийні справи апостольскої столиці. О. Біслеті вручив кардиналови Орелії пастирский перстень, який він покаже на загальнім зібраню кардиналів.

О год. 4 мін. 30 удав ся Орелія, проваджений шляхотскою і швайцарскою ґвардиєю, разом з віцекамарленґом Пасерінім і клериками апостольскої палати, у фіолєтовім плащи на знак жалоби, до комнати, де помер Папа, аби урядово ствердити єго смерть. При дверях передсїнка, задля повитаня кардинала, вібрали ся достойники папского двора і урядники. Орелія звернув ся до папских апартаментів і приступив до дверий, за котрими спочивали мощі Сьв. Отця. Двері були замкнені.

Серед загальної тишини присутних, кардинал три рази запукав до дверий і піднесеним голосом висказав імя папи. Опісля по отвореню дверий кардинал увійшов до комнати разом з дружиною, приступив до ліжка, на котрім спочивало тїло Папи і срібним молотком три рази легко ударив в чоло помершого, кличучи голосно Сьв. Отця по імени. Всї присутні приклякнули. Лице помершого виглядало мов з воску, черти були незмінені. Папа, здавало ся, немов спокійно спав на ліжку. По укінченю сеї церемонії кардинал Орелія огословив смерть Сьв. Отця Льва XIII., а відтак опустив комнату в супроводі клира.

Вість про смерть Папи розійшла ся в Римі допер за пів години по катастрофі, по єї лікарскім ствердженю, як і по урядовім ствердженю кардиналами після приписаного церемоніялу, довершеного кардиналом камарленґом.

Сейчас по одержаню вістки про смерть Папи президент італїяньских міністрів Занарделї зарядив средства, щоби запевнити моральну і материяльну свободу провізоричної управи Церкви і найповнїйшу свободу і певність нарад конкляве.

Є. В. Цїсар по одержаню вісти про смерть Папи надіслав таку кондоленцийну телеґраму на руки нунция кардинала Таліяні'ого: В хвили, коли католицкий сьвіт попав на вість о

17)

На Балкані.

(Конець).

В той спосіб міг би винищити ся і більший нарід, для того закон Дукаджін дозваляє, що на случай кровної мести можна бодай хату уратувати. Убийник оповіщає тоді, що хотів би викупити свою хату від крови. Тоді сходить ся суд, зложений із „старих людий" і означає суму, яку треба заплатити „панови крови", звичайно 4 до 10 кезів (одна кеза около 116 К). В сїм случаю лишають ся в хатї всї жінки і один однїсенький мужчина, а коли ласка „пана крови", то і кількох мужчин і они займають ся господарством дома і в поли а всї прочі мужчини мусять втїкати, бо своячки убитого мають право їх убити. Таких повтїкавших Альбанців можна дуже часто стрітити на службі десь на чужинї і они вертають хиба аж тоді, коли вже знають, що нїхто їм нїчого не вдїє. В многих альбаньских оселях можна длятого побачити лиш самі жінки і якогось одного старика, котрий лишив ся для їх оборони. Але поправдї женщини в Албанії не потребують оборони; їх боронить звичай народу, в їх товаристві кождий чужинець безпечний а знасилуванє женщини єсть у Альбанців щось неможливого. Коли турецкі вояки допустять ся того, то мусять головою наложити.

У Малісорів єсть звичай, що можна відкупити ся від мести крови — „змити кров". Убийник спрошує старшину племени і они сходять ся на суд та присуджують убийникови, на коли „пан крови" на то згодить ся, що він має заплатити кару в сумі 6 кезів. Через то стає убийник вільний від всїх злих наслїдків мести крови і може вернути до своєї хати, бо кров вже змита.

Коли хтось мстить ся за кров, то може взяти собі до того й помічника, щоби заспокоїти свою месть. Коли такий найманий помічник убє когось з мести, то на него не спадає вина, бо єго уважають лиш за „робітника" („пунтур"), за котрого має той відповідати, що его найняв. Колиж би сам найманий згинув при своїй „роботї", то „пан крови" за то не відповідає і нїхто не має права домагати ся за то мести крови. Але коли би хтось в північній Альбанії мав то нещастє, що лиш зранив би когось, то на него спадає також месть крови; тоді мусять відпокутувати смертию три своякн з єго родини або він мусить після звичаю заплатити грубі гроші.

Як широке значінє має в Альбанії месть крови, можна побачити з того, що на когось може й тоді спасти месть крови, коли він застрілить чиєгось пса, котрогось з тих, що то обсїдають часто чоловіка, скоро лиш увійти до якогось альбаньского села. Властитель пса має право застрілити на місци того, що застрілив єго пса, скоро би той не схотів заплатити грошевої кари — так великої, що можна за ню купити собі хату з городом.

Суть між Альбанцями люди, котрі видять, що месть крови то злочин против власного народу, котрий тисячі людий виганяє за границю. На цїлім всходї Альбанець єсть типовою фіґурою, але то не воєнний дух, не охота до торговлї або до роботи вигнали єго за границю, лиш по найбільшій части месть крови. В полудневій Альбанії, у Тосків, месть крови ослабла вже значно і зачинає виходити зі звичаю, а Малісори на півночи винайшли собі спосіб, котрий бодай на якийсь час здержує месть крови. У Альбанців єсть таке чародійне слово, котре зносить на якийсь час всю вражду, а то слово то „бесса"; оно значить то само, що в середновічних часах Treuga Dei або „Мир Божий". Нераз підчас жнив або з якої иншої нагоди, важної для цїлого народу, заключають начальники племен „джовари" бессу на точно означений час. Тоді не вільно нїкому мстити ся за кров; ті, що повтїкали, можуть свобідно вертати домів і впорядкувати свої справи, але перед визначеним часом мусять завчасу втїкати, бо инакше постигла би їх месть крови.

Та й з політичних взглядів має бесса дуже велике значінє, бо єї звичайно заключають тоді, коли розходить ся о спільні, народні інтереси — все одно чи то против турецкого правительства, чи против Сербії або Чорногори. Послїдну велику бессу заключили були великі збори Альбанців в містї Іпеку в марті 1900

смерть найвисшого Пастиря в глубоку жалобу, лежить мені на серци, аби вашій Еміненциї висказати безмежний біль, який викликує дорога і цілим сьвітом відчута втрата. Любов дитини і глубока пошана, які я мав для сьв. Отця і єго житя, будуть покійного супроводити. Вічна єго память буде все благословенна. По вічні часи запевнено єму визначне місце в історії сьв. Церкви. *Франц Йосиф.* — Ту депешу доручено кард. Таліяні'ому яко першу кондоленцийну телеґраму. — Кард. Таліяні відповів: Співчуте Вашої Апостольської милости в тій тяжкій втраті, яка навістила нашу сьвяту Церков в наслідок смерти Папи Льва XIII, єсть справді зворушуюче Спішу Вашій цісарскій Милости висказати найглубшу і найгорячійшу подяку. Сьвята колеґія задержить правдиву і повну почести вдячність за той доказ співчутя. — *Таліяні.*

У Львові по одержаню вісти про смерть сьв. Отця ухвалив Виділ краєвий на вчерашнім засіданю вивісити на соймовім будинку на знак жалоби чорну хоругов на соймовім будинку та переслати на руки нунция Таліяні'ого у Відни кондоленцийну депешу в язиці латиньскім, в котрій викаже ся жаль Поляків і Русинів з причини страти, яку потерпіла Церков в наслідок смерти Папи Льва XIII.

Віцепрезидент міста п. Михальский з причини смерти Папи скликав на вчера на 7 годину вечером надзвичайне засідане Ради міскої, котре було присьвячене виключно відданю почести памяти сьв. Отця. Іменно ухвалено на тім засіданю: вивісити на знак жалоби пять чорних хоругов з ратушевої вежі; вислати кондоленцийну телеґраму до Риму; утворити вічну фундацию ім. Льва XIII, з котрої кождого року чотири міскі робітники будуть одержувати стипендию по 50 К; вкінци, аби рада взяла участь в заупокійнім богослуженю, яке відбуде ся для властий в пятницю в лат. катедрі та удати ся по богослуженю Впреосьв. Архієпископа для зложеня кондоленциї.

В пятницю дня 24 с. м. відбуде ся в катедрі торжественне заупокійне богослужене для представителів властий, а ві второк дня 28 с. м. відбудуть ся для всіх вірних у всіх костелах лат. архідиецезиї заупокійні богослуженя з проповідями.

На вість про смерть сьв. Отця зарядив Впреосьв Митрополит Шептицкий: виставлене жалібних хоругов на митрополичій палаті і на церкві сьв. Юрия; відправу 3-дневного заупокійного богослуженя в катедрі сьв. Юрия ві второк, в середу і в четвер, кождого разу о 9 год. рано, а в четвер для представителів властий; цілоденне дзвонене через три дні. Крім того Ексц. Митрополит Шептицкий вислав кондоленцийну телеґраму до Ватикану на руки кардинала Орелії, а вчера видав обіжник про смерть Сьв. Отця до епархіяльного духовеньства.

Новинки.

Львів дня 22 го липня 1903.

— **Іменованя.** Є. В. Цісар іменував почестними крилошанами руско-кат. митроп. капітули у Львові: Консисторияльного совітника о. д-ра Гавриїла Крижановского, гімназ. катехита о. Онуфрия Лепкого, пароха в Завалові о. Дмитра Гузара, пароха і декана в Бережанах о. Теодора Кордубу, пароха і декана в Тернополи о. Володимира Громницкого.

— **Ц. к. краєва Рада шкільна** іменувала між иншими учителями і учительками в народних школах: Каз. Людвиківну в Кутах, Йосифа Квятковского в школі ім. Пирамовича у Львові, Волод. Качор-Батовского в школі ім. сьв. Антона у Львові, Март. Вінцковского в школі ім. ціс. Франца Йосифа І. в Перемишли, о. Никона Романюка учителем религії руско-кат. в Кристинополи, Авг. Тужаньску в Грималові, Ант. Дерделевичівну в Роздолі, Стан Романишо в Микулинцях, Михайла Козака в Устриках долішних, Ант. Скіру в Черняві, Войт. Шатку управителем, а Кат. Шаткову учит. 2-кл. школи в Сташківці. — Управителями 2-кл. шкіл: Івана Борковского в Нижбірку новім. Івана Рожицкого в Дрогомисли, Ром. Пекарского в Таданю і Як. Городиского в Білині великій. — Учителями і учительками 2-кл. шкіл: Мих. Шарову в Курилівці, Стан. Рожицку в Дрогомисли, Ан. Найманівну в Штаськовій, Мар. Продевичеву в Замостю і Мих. Біссінґерівну в Балинцях. — Учительками і учителями 1-кл. шкіл: Павл. Нахлікову в Макуневі, Стан. Коцана в Хишевичах, Брон. Пробульску в Пиховичах, Івана Никоровича в Тудорові, Стан. Борагиньского в Городку, Ем. Беняшевску в Київци, Кристину Михайловичеву в Буянові, Войтіха Дубаса в Калембині, Ем. Белятовичівну в Борку старім, Зофію Лучкевичівну в Регберґу, Стан. Владихівну в Кокутківцях, Ів. Теппера в Паліківці, Юліяна Лаврова в Бабухові, Ів. Когута в Камени на присілку „Криве Село“, Йос. Гординьского в Татарах, Марию Григорівну в Назірні, Амалію Ґудзьову в Бережаві, Михайла Дороженьского в Торговиці, Кароля Малявского в Липиці долішній.

— **З тов. ім. Котляревского у Львові.** На засіданю виділу, що відбуло ся дня 2 липня с. р., обговорювано отсї справи: Голова тов. подякував кружкови аматорів за участь в послїднім представленю. Дальше подав до відомости, що др. Студиньский і п. редактор Лопатиньский дали товариству 550 прим. комедиї Бобикевича „Пасгоянці“. Голова зложив в імени виділу щиру подяку жертводавцям. Ухвалено подякувати прелеґентам за відчити. Ухвалено внесене отсего змісту: Виділ дає відпоручникам свого тов. до комітету будови театру повну власть на случай потреби розпоряджати фондом тов., о скілько позваляє на се статут. — Принято до відомости, що розпродажею цеголок на будову театру заняло ся тов. „Кружок українських дівчат“ у Львові. — Притім подає ся до відомости загалу, що в товаристві ім. Котляревского можна дістати отсї твори драматичні: „Наталки Полтавка“ Котляревского, „Ворожбит“ Гр. Цеглиньского, „Пастояці“ Бобикевича. При замовленю книжок і висилці гроший належить адресувати: Ю. Ганкевич, касиєр тов. ім. Котляревского, Львів, Ринок ч. 10.

— **Огні.** В ночи на 17 с. м. вибух пожар в Шпирові, брідского повіта і знищив господарство братів Івана і Василя Семепюків. Шкода виносить 2.000 кор., а була обезпечена на 160 кор. в „Славії“. — Дня 16 с. м. згоріли два доми в Ярославі. — В Лазах коло Ярослава згоріло дня 17 с. м. шість будинків Ґаласевича і Ковальского. — В Стриганцях, товмацкого повіта, вибухнув дня 17 с. м. в полудне великий огонь, котрий знищив 9 селяньских загород. Дві загороди необезпечені, одна в краківскім товаристві, прочі в „Дністрі“.

р. Тоді розходило ся о виступлене против Туреччини. В лютім сего року продовжено тоту бессу ще на два роки так, що тепер в цілій північній Альбанії і на Косовім поли настав „Мир Божий“, лиш не в інтересі реформ, які має Туреччина заводити та не супротив Турків і Сербів. — Та й для подорожних — хоч дуже мало хто має відвагу їздити по Альбанії — має бесса не аби як важне значінє. Хто має бессу від якогось начальника племени, той може безпечно їздити по цілій Альбанії і нічого єму не стане ся, єго будуть всюди приймати і гостити а в случаю потреби кождий Альбанець стане в єго обороні.

Коли Скодар можна уважати за столицю північної Альбанії, то Монастир або давнїйша Бітолія єсть так сказати би ключем до Альбанії. Монастир лежить на розмежу альбаньских племен з одної а народів сербского і болгарского з другої сторони. Місто се грало в історії Альбанії важну ролю та ще й нині не стратило свого значіня для Альбанії. На случай якої ворохобні єсть Монастир дуже важною позицию стратеґічною і точкою опори для турецкої армії. Тут кінчить ся зелїзниця, що іде із Солуня і на случай потреби може Туреччина дуже борзо вислати до Монастиря значні віддїли войска. Задля браку дальшої зелїзниці і добрих доріг місто се в данім случаю мусїло би з конечности бути збірною точкою для операцийної армії турецкої. Таке воєнне значінє має Монастир і нині і тому то єсть в нім дуже сильна турецка залога, бо звиш 15.000 мужа. Хто би на случай якоїсь війни опанував се місто, підтяв би Туреччині єї жизненні сили.

Але й під взглядом торговельним має Монастир дуже велике значінє, бо тут перетинають ся два великі шляхи: один, що іде з Софії в Болгариї до Янїни в полудневій Альбанії, а другий, що сполучає Солунь з Драчем (Дурацо) або Еґейске море з Адрийским.

Монастир має нині около 60.000 жителів, між котрими переважають Турки і Альбанці; крім того жиють тут Болгари, Серби, Волохи, Греки, Жиди і Цигани. Місто лежить над обома берегами річки Драґора, притоки ріки Црни і робить враженє великого провінціонального міста. Здалека навіть можна би гадати, що то якесь дуже красне, велике місто, бо серед зелени дерев видніють ся вежі церков та мінарети і біліють ся великі доми; з близька однакож місто тратить свою красу, бо все-таки видко в нім турецку господарку, хоч оно чистїйше може як инші подібні міста турецкі. Улиці в місті суть не согірше вибруковані, береги таки попідмуровані, а через ріку веде кілька мостів. Декотрі з домів над рікою суть таки величаві і тут майже найкрасша а бодай найбільше люблена часть міста, місце променади.

Доми в Монастири суть по найбільшій части муровані, побілені і з подвірями з переду. На улицях, особливо близько базару буває великий рух і они множеством всіляких типів та всілякої ноші представляють дуже живописний вид. На подорожного із заходу, коли він побачить чоловіка з лиця дико виглядаючого, що за червоним поясом має цілий арсенал всілякої зброї, як пістолети, ножі та ганджари, робить се дуже велике враженє і мимо волі здає ся, мов би то по місті ходили якісь розбишаки. Тимчасом се люди зовсім спокійні, котрі на нікого й не оглянуть ся а кождий іде за своїм ділом. Сам базар мало що має цікавого; тут придають по найбільшій части дешеві з Австрії спроваджувані товари; але инодї можна тут побачити й хороші срібні вироби, як нараменники, обручки, цигарниці і т. п., котрі виробляють тут Волохи і продають їх на вагу.

Поза містом тягнуть ся великі площі, на котрих відбувають ся войскові вправи, стоять великі касарні і бараки і всюди видко лиш вояків то від піхоти, то від кавалерії, або артилерії. На найбільшій з тих площ стала ся тут в 1830 р. подія, котрої Альбанці ще й доси не забули та й ніколи не забудуть, подія, якої лиш Турки могли допустити ся.

Коли Греция вибила ся на волю, зачали й Альбанці бунтувати ся. Найнебезпечнїйший міг стати той бунт, який викликав і піддержував Меґемед-Алі, віце-король в Єґипті, що був і сам родом Альбанці і на Альбанцях опирав свою силу. Отже коли в Альбанії вибухла ворохобня, вибрав ся в 1830 р. тодїшний великий везир Решід-паша з великим войском до Монастиря, щоби здушити ворохобню. Він взяв ся хитро до діла і дав зворохобленим альбаньским Беґам знати, що султан хоче по доброму з ними помирити ся, отже нехай они зійдуть ся до Монастиря, а він з ними там порадить ся і все буде добре. Беґи (слово се значить тілько що „пани“ або „вельможі“) повірили і не припускачи нічого злого, зійшло ся їх 500 до Монастиря, де Решід-паша їх дружно повитав і запросив на обід, котрий відбуде ся з тої нагоди, що межи ними а султаном має вже прийти до згоди. Але що в Монастири нема такого дому, де би могло помістити ся пятьсот людий, та ще й дружина паші зложена з 50 официрів, то обід той — казав паша — відбуде ся на великій площі, де звичайно відбувають ся войскові наради.

— **Нещастні пригоди.** Парубок Федько Гнатишин з Однова, жовківского повіта, так необережно обходив ся з полипіеною лїсничим стрільбою, що стрільба випалила, а цїлий набій влучив Стефана Бавша, котрий погиб на місци. — Парубок Іван Вусач віз оноді до Львова молоко з фільварку в Жовтанцях. По дорозї перевернув ся віз і все молоко виляло ся. Вусач з розпуки сейчас повісив ся. — В Куляві коло Жовкви утопила ся в баюрі коло дороги $1^1/_2$-лїтна дитина Дмитра Троця, полишена дома без надзору. — Микола Юрчак з Медики пошивав оноді хату в часї великої спеки, наслїдком якої дістав дивного удару на мозок. Єму здавало ся, що хтось велить єму злїзти з даху і зранити себе бритвою. Юрчак зробив так і лежав ранений від полудня до вечера. Вечером его замічено і прикликано лїкаря, але мала є надія удержаня его при житю наслїдком надмірного упливу крови.

— **Добре помирив.** З Кремс, в долїшній Австриї, доносять про таку подію: Господар Вальбрунер, господар 77-лїтний, посварив ся був оногди зі своєю жінкою і донькою і з того зробила ся така колотнеча, що аж до неї вмішав ся сусїд Фідельсберґер і взяв ся мирити сварливих. З тої нагоди вдарив він 77-лїтного старика так сильно в лице, що той лиш перевернув ся і на місци застиг. Фідельсберґера арештовано.

— **Стан засївів в Австриї.** Урядовий звіт про стан засївів за час до другої половини липня звучить: До часу дощевої катастрофи в минувшім тиждни погода була дуже користна; але в другій половині липня наслїдком безнастанного дощу і сильного обниженя теплоти припізнило ся дозріване збіжа. В деяких околицях Долїшної Австриї і в полудневій Моравї треба було перервати початі жнива. Під дощем і сильним вихром збіже вилягло і тому вигляди на жнива погіршили ся в Галичинї, Шлезку і на Буковинї. З сеї причини вигляди на озимину в Галичинї і на Шлезку гірші, а в инших околицях середно добрі. Жито переважно добре, ярі засїви в Галичинї обіцюють добрі збори. В західних Чехах вислїд жнив буде або дуже лихий, або середний. Жнива в полудневих краях переважно вже покінчили ся з вдоволяючим вислїдом. — Сїно в многих околицях, головно в Галичинї і на Шлезку наслїдком дощу по більшій части знищене. Бараболї в Галичинї і на Буковинї заповідають ся також не сьвітло; в инших краях вдоволяючо. Цукрові бураки дадуть добрий збір. Овочі переважно не дописали. Хміль в Галичинї переважно заповідає ся добре, а денеде навіть дуже добре.

— **Щастє за океаном.** Черновецка „Руска Рада" доносить про буковиньских Русинів, що виеміґрували до Америки глядати лїпшої долї та в своїх надіях завели ся. Перед кількома роками вибрало ся чотирнайцять господарів з Брідка над Днїстром і опинили ся в місточку Франку, тисяч миль від головного міста Канади, Вініпеґу. В своїх листах до рідного краю тужать за Буковиною і просять Бога, щоби дарував їм вернути ся ще в рідні сторони. Робити там треба в неділї і сьвята, нема відпочинку. Віра Христова в поневірку. В місточку Франку є майна, т. є. копаля вугля, і там працюють наші земляки. Та от що стало ся там 28 цьвітня. Гора над тою майною зачала димити ся, відтак вибух вулькан і засипав майну, а в ній 17 наших людий і 4 конї. Аж за один місяць добули ся люди до майни: очивидно все там погибло, лиш одно дивне диво подибано: один кінь остав живий без їди і без води. Він погриз тих других коний, упряж а також візки від вугля. Ґазди, що пишуть отсї новини і читають руску ґазету, суть: Делей Григір, Семенюк Василь, Сандул Юрий, Манолїй Іван, Андрушко Іван, Шастал Манолїй, Тірон Іван, Андріящук Яків, Плаксїй Іван, Загара Іван, Гудима Кость, Бзовий Василь і Бейко Юрий

† **Помер** Андрій Ґоломб, будівничий, горожанин міста Львова і радний в 66-ім роцї житя.

Господарство, промисл і торговля.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** оповіщує: Сим доносить ся, що перевіз посилок поспішних до і зі стаций Тартарів, Ворохта і Вороненка, на шляху Станиславів-Керезмезе привернено 16 липня с. р. Посилки переходячі через місце перерви Микуличин-Тартарів не можуть важити більше як 50 клґ. штука. Перевіз посилок поспішних з Угорщини поза Тартарів здержаний ще на дальше.

Сим доносить ся, що рух загальний на шляхах Кракiв Бінчиці і Чажини Могила привернено дня 17 липня, а на шляху Бінчиці-Коцмирів позістає на дальше застановлений.

Телеграми.

Рим 22 липня. Вчера рано прибито на дверях всїх церков урядове оголошенє про смерть сьв. Отця Папи Льва XIII.

Рим 22 липня. В пятницю дня 31 с. м. зберуть ся кардинали на конкляве

Рим 22 липня. По оголошеню вісти про смерть Папи богато купців позамикало склепи. Церкви переповнені побожними.

Рим 22 липня. Tribuna доносить: Президент міністрів Занарделї телеґрафував до префектів, аби взяли участь в похоронї, коли їх запросять церковні власти. Зарядив також, аби театри і всї инші публичні видовища в Римі закрито аж до дальшого зарядженя. Порядок на площи сьв. Петра і в часї похорону буде удержувати правительство.

Рим 22 липня. Вчера вечером забальсамовано тїло Папи. По полудни зібрали ся кардинали на перші збори, на котрих отворено завіщанє пок. Папи. Збори тревали до години $1^1/_2$ по полудни.

Рим 22 липня. Після послїдних постанов тїло Льва XIII буде похоронене в Сикстиньскій каплици. Нинї рано буде тїло Папи перенесене до церкви сьв. Петра, де буде виставлене три днї на публичний вид.

Прийшов назначений день обіду. Беґи виділи, що на площи ставлять столи й роблять великі приготовленя до обіду, отже убрані як від сьвята почали там сходити ся. Ледви що зійшли ся, як Решід-паша і его офіцири десь щезли з поміж них, а зараз по тім великий відділ войска, що укривав ся поза бараками і деревами, зачав на них стріляти зі всїх боків. Сотки з них погибло від разу на місци, а хто ще був лиш зранений або втікав, того Турки забили баґнетами. Бідні Альбанцї навіть не могли як слїд боронити ся. З турецкої сторони не погиб анї один офіцир, лиш кілька вояків було зранених, а з Альбанців анї один не уйшов смерти.

Альбанцї й самі люблять уживати хитрости і підступу у війнї, та ще й сьміють ся з того, хто дасть ся зловити; але от сеї різнї турецкої не забули й доси, та готові кождої хвилї пригадати її Туркам. Тому то пановане Турків в Альбанії не може инакше держати ся, як лиш силою і се есть причина, задля якої в Монастири есть так велика залога турецка. Сї відносини як і великий рух торговельний стались причиною, що всї більші держави европейскі мають в Монастири своїх репрезентантів. Тут суть консулї: австрийский, росийский, анґлїйский, францускиий, румуньский, грецкий і сербский.

Монастир має богато церквий всїляких віроісповідань та мошей, з котрих найкрасша головна мошея, великий шпиталь і дім для божевільних, школу промислову і кілька шкіл народних удержуваних коштом Сербів і Болгар. Місто має також красні публичні городи заложені з великим коштом і трудом на вижинах поза містом, звідки дуже красний вид. Також есть тут кілька готелїв і гостинниць заложених вже на лад европейский, в котрих можна вигідно переночувати і добре поживити ся.

В маю сего року місту грозила велика небезпечність, бо здавало ся, що ворохобня македоньска, котра тілько наробила лиха, перенесла ся і до Монастиря. Скінчило ся однакож на тім, що ворохобники недалеко пороховнї підкинули бомбу, від вибуху котрої повилїтало богато шиб в містї. Другі дві бомби, підкинені під головну мошею і під одну з менших, не експльодували. Ворохобники хотїли також викликати в містї розрухи, але то їм не удало ся, а спонукало лиш замкнене базару на кілька днів.

Наконець треба ще сказати кілька слів про продукцийні відноси в Альбанії. Задля високих гір підсонє тут не всюди однакове і не всюди однаково удають ся всїлякі плоди. Найбільше сїють тут кукурудзу, ячмінь і жито. В декотрих сторонах управляють також риж, але управа его тепер дуже підупала. Так само мало де удає ся виноград бо всїлякі комахи его нищать, а господарі не уміють давати собі ради. Також садять тут тютюн та всїляку городину. Але найбільшим богатством Альбанії то її гори покриті величезними лїсами і худоба, яку тут випасають. Яке богатство криє ся в глубині гір альбаньских — того тут поки що віхто ще не знає; оно мабуть має лишити ся аж на ті часи, коли в Альбанії настане правдива культура і цивілїзация.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

ОГОЛОШЕНЯ.

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).